

		<p>HELLENIC REPUBLIC</p> <p>DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE</p> <p>UNIVERSITY CAMPUS</p> <p>GR 691 00 KOMOTINI</p> <p>Tel. +3025310 39000</p>
<p>ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ</p> <p>ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ</p> <p>ΔΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ/ΤΜΗΜΑ</p> <p>ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΚΑΒΑΛΑΣ-ΔΡΑΜΑΣ</p>	<p>ΕΡΓΟ:</p>	<p>«Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων και υποδομών του Δ.Π.Θ στην Καβάλα - Αποκατάσταση μονώσεων δωματίων, ασφαλτοστρώσεις και χρωματισμοί Πανεπιστημιούπολης Καβάλας»</p>
<p><u>Άγιος Λουκάς, ΤΚ 65404, Καβάλα</u></p>	<p>ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:</p>	<p><i>ΤΠΑ 2021-25</i></p>
	<p>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:</p>	<p>2.016.129,03€ πλέον Φ.Π.Α. 24%</p>

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Α. ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 1ο: Αντικείμενο και αρχικό χρηματικό ποσό εργολαβίας – δικαίωμα συμμετοχής

1. Το έργο αφορά σε επεμβάσεις για την πλήρη αποκατάσταση των υγρομονώσεων και τμημάτων της θερμομόνωσης των δωματίων των κτιρίων της Πανεπιστημιούπολης του ΔΠΘ στον Αγ. Λουκά Καβάλας (τ. ΤΕΙ Καβάλας), την αποκατάσταση της εσωτερικής οδοποιίας και των χώρων στάθμευσης, την αναδιαρρύθμιση των χώρων των γραμματειών των τμημάτων και σχολών, καθώς και τους χρωματισμούς των τοιχείων του περιβάλλοντος χώρου και των κτιρίων εξωτερικά και τμηματικά εσωτερικά. **Οι εργασίες θα εκτελεσθούν χωρίς χρήση ικριωμάτων.**

Το έργο κατά κύριο λόγο περιλαμβάνει οικοδομικές εργασίες, προβλέπεται ωστόσο και ένα μικρό μέρος ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών και ένα μικρό ποσό προμηθειών.

Ο προϋπολογισμός των εργασιών αυτών μαζί με το Φ.Π.Α. είναι 2.500.000,00€.

2. Αρχικό συμβατικό χρηματικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι το συνολικό ποσό, που περιλαμβάνεται στη σύμβαση για την κατασκευή του έργου και αποτελείται από

τη δαπάνη των εργασιών όπως αυτή διαμορφώνεται με την προσφορά του οικονομικό φορέα.

3. Η υποβολή της προσφοράς στη δημοπρασία αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι ο ανάδοχος:

- Έχει επισκεφθεί και ελέγξει την τοποθεσία, την διαμόρφωση και την φύση του χώρου του έργου και έχει λάβει πλήρη γνώση των γενικών, ειδικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής τους, ιδιαίτερα σε ότι αφορά στις πηγές προμήθειας των υλικών, τη μεταφορά τους στο χώρο του έργου, την αποθήκευση των υλικών, τη συγκέντρωση-απόθεση και απομάκρυνση των άχρηστων υλικών εκσκαφών, καθαιρέσεων-αποξηλώσεων, κοπής δένδρων, εκθάμνωσης κ.λπ. σε χώρους που επιτρέπεται από τις αρχές-τηρουμένων και των ισχυουσών διατάξεων για διαχείριση και απόρριψη τέτοιων προϊόντων σε μονάδες ΑΕΚΚ, συμπεριλαμβανόμενης και της δαπάνης εναπόθεσης τους στο συμβατικό αντικείμενο (Κ.Υ.Α. 36259/1757 /Ε103/2010 - ΦΕΚ 1312/Β/24-8-2010 των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας - Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής), την εξασφάλιση του απαραίτητου εργατοτεχνικού προσωπικού, των απαραίτητων μηχανημάτων, τις μεταφορικές δυνατότητες και την προσπέλαση στο χώρο του έργου, των καιρικών συνθηκών της περιοχής κ.λπ..
- Έχει μελετήσει με κάθε προσοχή, όλα τα στοιχεία της εγκεκριμένης μελέτης και τα τεύχη δημοπράτησης του έργου και ότι θα συμμορφωθεί απόλυτα με αυτά για την εκτέλεση των εργασιών.
- Αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις παραπάνω ειδικές συνθήκες και τους όρους κατασκευής του έργου και ότι δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη που έχει για την πλήρη συμμόρφωση του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, αν παρέλειψε να ενημερωθεί με κάθε δυνατή λεπτομέρεια ή να ζητήσει κάθε πληροφορία που έχει σχέση με τις συνθήκες κατασκευής του έργου γενικά.

4. Για την εξασφάλιση της τεχνικής ικανότητας του Οικονομικό φορέα απαιτείται ο υποψήφιος Οικονομικός φορέας να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση αυτών και να δραστηριοποιείται σε έργα κατηγορίας ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ, ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ & Η/Μ ΕΡΓΩΝ.

Άρθρο 2ο: Ισχύουσες διατάξεις, Προδιαγραφές, Κανονισμοί

1. Η εργολαβία διέπεται από τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας, προσαρμοσμένων στο Κοινοτικό Δίκαιο, που αφορούν την εκτέλεση των Δημοσίων Έργων όπως αυτές ισχύουν κατά τον χρόνο διεξαγωγής της δημοπρασίας και

υποβολής της προσφοράς από τον οικονομικό φορέα. Οι διατάξεις αυτές αναφέρονται στη Γ.Σ.Υ. (άρθρο 2), στη Διακήρυξη και στα λοιπά στοιχεία της μελέτης του έργου. **Όπου αναφέρεται κάποιος νόμος ή Π.Δ., αντικαταστάθηκε με τις αντίστοιχες διατάξεις του ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.**

2. Για τα υλικά που προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν στο έργο όπως και για τον τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών εφαρμόζονται οι Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές και Κανονισμοί, που εκδίδονται από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες ή το Τεχνικό Επιμελητήριο και εγκρίνονται από τα αρμόδια Υπουργεία. Αυτό ισχύει για τις Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές και κανονισμούς που έχουν εκδοθεί και εγκριθεί έως σήμερα, καθώς και για αυτές που θα εγκριθούν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να καταθέσει **«Τεχνικό Φάκελο Υλικού»** κατά ΣΕ, για κάθε υλικό προς ενσωμάτωση στο έργο, προκειμένου να λάβει τη σχετική έγκριση.

3. Η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων (ΓΣΥ) του έργου, εφαρμόζεται σε συνδυασμό με την παρούσα ΕΣΥ. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων των ΓΣΥ και ΕΣΥ, υπερισχύει η ΕΣΥ.

Άρθρο 3: Εγγυήσεις

1. Η εγγύηση της συμμετοχής στο διαγωνισμό, σύμφωνα και με την παρ. 1 του άρθρου 72 του Ν. 4412/2016 προσδιορίζεται στο δύο τοις εκατό (2%) της προϋπολογιζόμενης αξίας του έργου, μη συμπεριλαμβανομένων των κονδυλίων της αναθεώρησης και του Φ.Π.Α.

Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, του/των προσφερόμενου/ων τμήματος/τμημάτων της σύμβασης.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τριάντα (30) ημέρες τουλάχιστον μετά από τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν από τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν από τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

2. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον οικονομικό φορέα με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

3. Ο Οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος, κατά την υπογραφή της σύμβασης, να παράσχει «εγγύηση καλής εκτέλεσης», σε ποσοστό επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ή του τμήματος της σύμβασης, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα προαίρεσης. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται σε πέντε τοις εκατό (5%). Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής στην περίπτωση παραβίασης, από τον οικονομικό φορέα, των όρων που ορίζονται στη σύμβαση.

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά το άρθρο 132 Ν.4412/2016, περί τροποποίησης συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο Οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να παράσχει μέχρι και την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης.

4. Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης επιστρέφονται στο σύνολό τους μετά από την ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της σύμβασης.

B. ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Άρθρο 4ο: Ασυμφωνία στοιχείων μελέτης – Προσαρμογή/Συμπλήρωση μελετών του έργου

1. Αν ο οικονομικός φορέας διαπιστώσει ασυμφωνία μεταξύ των στοιχείων της μελέτης, που είναι υποχρεωμένος να εφαρμόσει σύμφωνα με το άρθρο 138, παρ. 1 του Ν.4412/2016 πρέπει πριν από οποιαδήποτε μερική ή ολική εφαρμογή των στοιχείων αυτών, να ζητήσει έγκαιρα γραπτές οδηγίες από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, διαφορετικά είναι υποχρεωμένος με δικά του μέσα και δαπάνες να εφαρμόσει την οποιαδήποτε απόφαση της Υπηρεσίας για το θέμα αυτό, οποτεδήποτε και αν εκδοθεί. Σε περίπτωση που κάποιες από τις εργασίες που προβλέπονται στη σύμβαση δεν είναι δυνατόν να εκτελεστούν ή υπάρχει καλύτερος τρόπος για την εκτέλεσή τους ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να ενημερώσει εγγράφως την υπηρεσία για τις πιθανές τροποποιήσεις και να ζητήσει την έγκρισή τους από αυτήν. Η ίδια διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί και στην περίπτωση που υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία για τον ακριβή τρόπο εκτέλεσης κάποιας εργασίας.

2. Ο Οικονομικός φορέας υποχρεώνεται, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, να προβεί, βάσει των χορηγούμενων σε αυτόν στοιχείων, μελετών, εγγράφων, οδηγιών της υπηρεσίας και των εγκεκριμένων από το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προδιαγραφών, στην εκτέλεση τυχόν αναγκαίων συμπληρωματικών ερευνών, στη σύνταξη αναγκαίων μελετών εφαρμογής για το έργο, στον έλεγχο και στη λήψη των απαιτούμενων συμπληρωματικών στοιχείων για την συμπλήρωση και προσαρμογή της εγκεκριμένης μελέτης και την εκπόνηση των σχεδίων των λεπτομερειών όπως αυτές τελικά θα γίνουν.

3. Ο Οικονομικός φορέας δεν αμείβεται ιδιαίτερα για την εκπόνηση των παραπάνω μελετών, αφού η σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται ανηγμένη στις τιμές των επιμέρους Άρθρων Τιμολογίου.

Άρθρο 5ο: Προθεσμίες - Ποινικές ρήτρες

1. Για την αποπεράτωση του συνόλου του έργου ορίζεται μέγιστη **προθεσμία είκοσι τεσσάρων (24) μηνών**, που αρχίζει από την υπογραφή της σύμβασης.
2. Παράταση της προθεσμίας αυτών δεν αναγνωρίζεται στον οικονομικό φορέα όταν ο ίδιος είναι ο μόνος υπεύθυνος για την καθυστέρηση. Κατά τα άλλα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 147 του Ν. 4412/2016.
3. Η πιστή τήρηση των παραπάνω προθεσμιών είναι βασικής σημασίας, γι' αυτό **το Δ.Π.Θ θα είναι ιδιαίτερα αυστηρό στην τήρηση των προθεσμιών και του χρονοδιαγράμματος του έργου** και σε κάθε περίπτωση παρέκκλισης από αυτά θα επιβάλλει άμεσα τις νόμιμες κυρώσεις. Οι σχετικές δαπάνες για τις οποιοσδήποτε προστατευτικές ή βοηθητικές κατασκευές (π.χ. ικρίσματα, περίφραξη) περιλαμβάνονται στις τιμές κάθε άρθρου και ο οικονομικός φορέας δεν δικαιούται να απαιτήσει πρόσθετη αποζημίωση. Οι εργασίες θα γίνονται μόνο κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες εκτός αν αποφασιστεί διαφορετικά από την επίβλεψη. Πάντως ο οικονομικός φορέας δεν μπορεί να απαιτήσει να εργαστεί βραδινές ώρες ή ημέρες αργίας αλλά αν το κάνει με εντολή της επίβλεψης δεν δικαιούται πρόσθετη αποζημίωση.
4. Αν ο οικονομικός φορέας, από δική του υπαιτιότητα, υπερβεί τη συνολική προθεσμία για την αποπεράτωση του έργου, που καθορίζεται στο άρθρο 4, παρ. 1, **επιβάλλονται για κάθε μέρα υπέρβασης οι ποινικές ρήτρες που καθορίζονται στο άρθρο 148, Ν.4412/2016 για τα αντίστοιχα χρονικά διαστήματα.**
5. Οι ποινικές ρήτρες επιβάλλονται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και παρακρατούνται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του έργου. Με ίδια απόφαση ανακαλούνται οι ποινικές ρήτρες για ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες αν το έργο περατωθεί μέσα στη συνολική προθεσμία και τις εγκεκριμένες γενικές παρατάσεις της.

Άρθρο 6ο: Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου

1. Ο οικονομικός φορέας με βάση την ολική και τις τμηματικές προθεσμίες, συντάσσει και υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία (Δ.Υ.), μέσα σε **προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 145, παρ. 1, Ν.4412/2016.
2. Η Δ.Υ. εγκρίνει το χρονοδιάγραμμα και μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις του οικονομικού φορέα σχετικά με τη σειρά και τη διάρκεια κατασκευής των έργων ανάλογα με τις δυνατότητες χρονικής κλιμάκωσης των πιστώσεων, μέσα στα όρια των συμβατικών προθεσμιών. Η έγκριση γίνεται σε δεκαπέντε (15) μέρες από την υποβολή του χρονοδιαγράμματος, αρ. 145, παρ. 2, Ν.4412/2016. Αν δεν γίνει στην προθεσμία αυτή ή αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν ζητήσει γραπτά η Δ.Υ.

διευκρινίσεις ή αναμορφώσεις, το χρονοδιάγραμμα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί και αποτελεί πλέον το αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής του έργου.

3. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται με δαπάνη του να παρακολουθεί ανελλιπώς την εφαρμογή του χρονοδιαγράμματος και να το αναπροσαρμόζει, στην περίπτωση που κάποια ξέφυγε από αυτό, ούτως ώστε να τηρηθεί τελικά πιστά η συνολική προθεσμία αποπεράτωσης του όλου έργου. Σε περίπτωση καθυστέρησης ο οικονομικός φορέας μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος ύστερα από ειδική πρόσκληση της Διευθύνουσας του έργου Υπηρεσίας. Επίσης έκπτωτος μπορεί να κηρυχθεί ο οικονομικός φορέας αν δεν συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του για την υποβολή του χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και γενικότερα για τη μη τήρηση των συμβατικών του υποχρεώσεων και τη μη συμμόρφωσή του προς τις, σύμφωνα με τη σύμβαση, έγγραφες εντολές της Υπηρεσίας.

Άρθρο 7ο: Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.)

Ο οικονομικός φορέας του έργου υποχρεούται να εκπονήσει, πριν από την έναρξη του έργου, Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΔΕΕΠΠ οικ. 502/13-10-2000 (ΦΕΚ 1265 Β'/18-10-2000). Ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να υποβάλλει το Π.Π.Ε. σε δύο (2) αντίτυπα στη Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης του έργου.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, θα πρέπει να επιστρέψει ένα εγκεκριμένο αντίτυπο στον οικονομικό φορέα, με τις τυχόν παρατηρήσεις της.

Κάθε πιθανή αναθεώρηση του παραπάνω Π.Π.Ε. που θα απαιτηθεί κατά τη διάρκεια των εργασιών από τις ανάγκες του έργου, θα υποβάλλεται για έγκριση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Άρθρο 8ο: Ημερολόγιο του έργου

Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα τηρηθεί ημερολόγιο του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 146 του ν.4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το αρ.65, ν.4782/2021. Η τήρηση ημερολογίου είναι βασικός συμβατικός όρος. Η τήρηση/συμπλήρωση του ημερολογίου θα γίνεται σε **ημερήσια βάση και σε μορφή εντύπου που θα υποδειχθεί από την Υπηρεσία**, θα υπογράφεται ηλεκτρονικά από τον οικονομικό φορέα (οικονομικό φορέα) με το πέρας της τελευταίας εργάσιμης ημέρας κάθε εβδομάδας και θα αποστέλλεται (ηλεκτρονικά) την ίδια μέρα ή την πρώτη εργάσιμη ημέρα της επόμενης εβδομάδας στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Άρθρο 9ο: Αρτιότητα των κατασκευών – Φθορές από τον οικονομικό φορέα

1. Τα σχέδια, η Τεχνική Περιγραφή και τα λοιπά τεύχη και στοιχεία της μελέτης καθορίζουν τα διάφορα στοιχεία και οδηγίες για την εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με τις προβλεπόμενες επιμέρους διαστάσεις και τον τρόπο εκτέλεσης των κατασκευών. Το γεγονός αυτό δεν απαλλάσσει τον οικονομικό φορέα από την υποχρέωση να φροντίσει με κάθε τρόπο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων ειδών κατασκευών που συνθέτουν κάθε επιφάνεια ή χώρο ή λειτουργία του κτιρίου.

2. Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων γίνεται η διευκρίνηση ότι, ακόμη και αν δεν καθορίζεται κάτι από τα σχέδια των λεπτομερειών ή από άλλα στοιχεία της εργολαβίας ή από τις οδηγίες και διαταγές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του κτιρίου ή της εγκατάστασης (π.χ. τοίχοι, διαχωριστικά, κατώφλια, επιχρίσματα, κιγκλιδώματα, πόρτες, σωληνώσεις κτλ.) πρέπει να είναι άρτιο στην κατασκευή και άμεμπτο στην εμφάνισή του και να συνδέεται άμεσα με τα υπόλοιπα (εσωτερικά ή γειτονικά) τμήματα του κτιρίου.

3. Ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με τις μελέτες και τις οδηγίες της επίβλεψης, να διαμορφώνει και να καλύπτει στη συνέχεια, τα ανοίγματα που χρειάζονται για τη δίοδο των σωληνώσεων ή τις φωλιές και τα αυλάκια για την εντοίχιση των σωλήνων και των εξαρτημάτων των κάθε είδους ηλεκτρομηχανολογικών έργων του κτιρίου χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, γιατί οι σχετικές δαπάνες περιλαμβάνονται στις συμβατικές τιμές των αντιστοίχων εργασιών.

4. Οπωσδήποτε απαγορεύεται στον οικονομικό φορέα να διαμορφώνει φωλιές ή ανοίγματα στα τμήματα του κτιρίου από σπλισμένο σκυρόδεμα και στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου χωρίς την έγγραφη έγκριση του μηχανικού που επιβλέπει το έργο.

5. Στις συμβατικές τιμές της εργολαβίας περιλαμβάνεται και η δαπάνη για να αποκατασταθούν μετά την τοποθέτηση των σωληνώσεων των διαφόρων εγκαταστάσεων οι οπές, οι φωλιές ή τα αυλάκια που αναφέρονται προηγουμένως.

6. Η αποκομιδή των δομικών αποβλήτων θα γίνεται σε ειδικούς κάδους οι οποίοι θα είναι καλυμμένοι με κατάλληλο κάλυμμα έτσι ώστε να μην ξεφεύγει ούτε η παραμικρή ποσότητα σκόνης στον γύρω χώρο. Οι κάδοι και ο χώρος τοποθέτησής τους θα εγκρίνονται από τον επιβλέποντα. Ο χρόνος παραμονής των κάδων μέσα ή γύρω από το χώρο του έργου θα καθορίζεται από τον επιβλέποντα και θα είναι όσο γίνεται μικρότερος. Σε κάθε περίπτωση τα οποιαδήποτε υλικά του οικονομικού φορέα (καινούργια, χρησιμοποιημένα, αποξηλωμένα, μπάζα, σκουπίδια) θα απομακρύνονται καθημερινά από τον τόπο του έργου ενώ αν κατά την κρίση της επίβλεψης υπάρχει λόγος, η απομάκρυνση θα γίνεται άμεσα. Αν ο οικονομικός φορέας αρνηθεί να απομακρύνει τα υλικά ολικά ή μερικά οι απαραίτητες εργασίες θα γίνουν με πρωτοβουλία της υπηρεσίας και θα επιβαρύνουν τον οικονομικό φορέα. Τα μπάζα θα συσκευάζονται σε κατάλληλες σακούλες ή κιβώτια και θα μεταφέρονται με καροτσάκι με πολλή προσοχή, χωρίς την πρόκληση φθορών στους

χώρους του ΔΠΘ. Οποιαδήποτε φθορά ή ρύπανση προκύψει από υπαιτιότητα του οικονομικό φορέα θα βαρύνει τον ίδιο και αν δεν επισκευαστεί άμεσα αυτό θα γίνει από την υπηρεσία και πάλι σε βάρος του οικονομικό φορέα. **Τα δομικά απόβλητα θα οδηγηθούν σε πιστοποιημένο, κατά το νόμο, σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης** και ο οικονομικός φορέας οφείλει μετά την αποπεράτωση των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων να προσκομίσει στην υπηρεσία μας **βεβαίωση παραλαβής** από εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης, όπως προβλέπεται στην παρ. 3 (εδ. α3) του άρθρου 7 του ΦΕΚ με Αρ. Φύλλου 1312 της 24-8-2010 (Τεύχος 2ο).

7. Οι εργασίες αποξήλωσης υλικών, τα οποία θα επαναχρησιμοποιηθούν, θα γίνονται με προσοχή και τα υλικά θα μεταφέρονται χωρίς επιπλέον αμοιβή, σε χώρο που θα υποδείξει η Διευθύνουσα Υπηρεσία.

8. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο οικονομικός φορέας υποχρεούται στη συμπλήρωση ή επανόρθωση στο χρόνο που θα ορίσει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του, «άνευ ετέρου» και με την τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής.

9. Ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να λάβει υπόψη τις ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες που παρουσιάζουν οι χώροι του ΔΠΘ (π.χ. εγγραφές, εξετάσεις, μαθήματα), τις απαιτήσεις για την αποφυγή θορύβων, σκόνης και γενικά ενοχλήσεων στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο και να συμμορφώνεται σύμφωνα με τις οδηγίες και υποδείξεις της Τεχνικής Υπηρεσίας (π.χ. για το ωράριο εργασίας κτλ.). Σε κάθε περίπτωση το πρόγραμμα εργασίας, το ωράριο, ο τρόπος εκτέλεσης των εργασιών, οι εργαζόμενοι στο έργο και οτιδήποτε άλλο σχετίζεται με την εκτέλεσή του θα πρέπει να έχει συνεχώς την έγκριση της επίβλεψης και να είναι σύμφωνο με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

10. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι όλοι οι εργαζόμενοι στο έργο θα πρέπει να δηλώνονται στην υπηρεσία, θα πρέπει να έχουν τις νόμιμες άδειες και τα απαραίτητα προσόντα για τις εργασίες που εκτελούν και γενικά να έχουν πλήρη επαγγελματική και ασφαλιστική κάλυψη. Ο επιβλέπων έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον Οικονομικό φορέα αποδεικτικά έγγραφα όσον αφορά στην ασφάλιση του προσωπικού και τη σχέση εργασίας που έχει με τους εργαζόμενους που απασχολεί στο έργο. Τα παραπάνω έγγραφα μαζί με υπεύθυνη δήλωση ο Οικονομικός φορέας υποχρεούται να τα καταθέσει στην Υπηρεσία εντός 24ωρών από την κοινοποίηση. Σε περίπτωση ψευδών στοιχείων η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να κινήσει τις διαδικασίες διακοπής των εργασιών.

11. Η συμπεριφορά των εργαζομένων και του οικονομικό φορέα προς όλα τα μέλη της κοινότητας του ΔΠΘ. θα πρέπει να είναι τυπική, αλλά για οποιοδήποτε αίτημα θα πρέπει ο οικονομικός φορέας να έχει την έγκριση της επίβλεψης, την οποία θα πρέπει να ενημερώνει άμεσα και για οποιοδήποτε άλλο θέμα παρουσιαστεί. Σε περίπτωση που αποκαλυφθεί ότι κάποιος εργαζόμενος εργάζεται παράνομα ή δεν έχει τα απαιτούμενα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα για την εργασία που εκτελεί ή δεν

λαμβάνει τα νόμιμα ή υποδεικνυόμενα από την επίβλεψη μέτρα ασφάλειας ή ο τρόπος εργασίας του είναι ακατάλληλος για την ασφάλεια του έργου ή του ΔΠΘ, η επίβλεψη θα διακόπτει άμεσα τις εργασίες και αν κρίνει αναγκαίο θα τις ολοκληρώνει με άλλο προσωπικό σε βάρος του οικονομικό φορέα. **Ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να διαθέτει κατάλληλο προσωπικό επίβλεψης (μηχανικοί κατάλληλων ειδικοτήτων) που θα έχουν την ευθύνη των εργασιών καθώς και τεχνικό ασφαλείας του έργου.**

12. Οποιαδήποτε φθορά ή ζημιά που προκληθεί από υπαιτιότητα του οικονομικό φορέα, σε οποιαδήποτε κατασκευή, βαρύνει τον οικονομικό φορέα, που είναι υποχρεωμένος να την αποκαταστήσει και να επαναφέρει τις κατασκευές που υπέστησαν ζημιά ή την φθορά στην πρότερη τους κατάσταση.

Άρθρο 10ο: Εργολαβικό όφελος – άλλες επιβαρύνσεις

1. Στις τιμές του προϋπολογισμού και του τιμολογίου μελέτης περιλαμβάνεται κάθε σχετική δαπάνη και όφελος της εργοληπτικής επιχείρησης. Ο οικονομικός φορέας θα αποζημιωθεί με ΓΕ&ΟΕ 18% σύμφωνα με το αρ.53, παρ. 7.θ, Ν. 4412/2016. Οι κρατήσεις που θα πραγματοποιηθούν αφορούν έργα χρηματοδοτούμενα από το ΠΔΕ.

2. Οι βασικές τιμές των υλικών που χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των τιμών μονάδας περιλαμβάνουν τις κάθε είδους επιβαρύνσεις: φόρους, τέλη, δασμούς, κτλ. εκτός από το φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.). Κάθε απαλλαγή από οποιαδήποτε από αυτές τις επιβαρύνσεις που τυχόν θα του δοθεί κατά την εκτέλεση του έργου, θα αφαιρείται προς όφελος του έργου. Τα παραπάνω ισχύουν και για τις νέες τιμές μονάδας που τυχόν θα συνταχθούν κατά την εκτέλεση του έργου.

3. Ο οικονομικός φορέας έχει την υποχρέωση να αναλάβει με δική του ευθύνη και έξοδα την τυχόν έκδοση οποιασδήποτε άδειας απαιτείται για το έργο, αλλά και να βοηθήσει την υπηρεσία για την τροποποίηση οποιασδήποτε υπάρχουσας άδειας, παρέχοντας και κάθε στοιχείο που αφορά την κατασκευαστική πλευρά του έργου. Διευκρινίζεται ότι ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος με την υποβολή της τελικής επιμέτρησης του έργου να καταθέσει το «**Μητρώο του Έργου**», σύμφωνα με όσα προβλέπει η απόφαση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, υπ' Αριθμ. ΔΝΣγ/οικ. 38108/ΦΝ 466 που εκδόθηκε στο ΦΕΚ/τ. Β'/1956/7-6-2017.

Άρθρο 11ο: Τροποποιήσεις της σύμβασης-Τιμές μονάδας νέων εργασιών

1.α) Το έργο εκτελείται, σύμφωνα με τη σύμβαση και τα τεύχη και σχέδια που τη συνοδεύουν.

β) Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης, εφόσον ο φορέας κατασκευής του έργου διαπιστώσει, ότι προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης

συμπληρωματικών εργασιών, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται, είτε κατά το είδος είτε κατά την ποσότητα, στο αρχικό ανατεθέν έργο ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και κατέστησαν αναγκαίες κατά την εκτέλεση του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, με την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές εργασίες δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές ή όταν αυτές οι εργασίες, μολονότι μπορούν να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση, είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της χωρίς να μεταβάλλουν τη συνολική της φύση.

γ) Εκτός της ανάθεσης συμπληρωματικών εργασιών, η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται και ως προς άλλους όρους της, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης, εφόσον ο φορέας κατασκευής του έργου διαπιστώσει, ότι η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από μια επιμελή αναθέτουσα αρχή και η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης.

δ) Οποιαδήποτε αύξηση του συμβατικού ανταλλάγματος που μπορεί να προκύψει από τις ως άνω τροποποιήσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης, χωρίς την αναθεώρηση και τον Φ.Π.Α.. Στο ως άνω ποσό συμπεριλαμβάνεται και η αμοιβή για τη σύνταξη των απαιτούμενων μελετών για την υλοποίηση των τροποποιήσεων. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης.

ε) Η εκτέλεση του έργου με τις αναγκαίες τροποποιήσεις είναι υποχρεωτική για τον οικονομικό φορέα του έργου και, προκειμένου να υπογραφεί η συμφωνία για την τροποποίηση της αρχικής σύμβασης, απαιτείται γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου. Για τον καθορισμό τιμών μονάδας στις εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης λαμβάνονται υπόψη οι τιμές της αρχικής σύμβασης και για τον κανονισμό τιμών μονάδας στις νέες εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης εφαρμόζονται οι παρ. 4, 5 και 6.

2. Κάθε τροποποίηση της σύμβασης συνοδεύεται από Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών (Α.Π.Ε.) που περιλαμβάνει ιδίως, τις ενδείξεις των εργασιών, τις τιμές μονάδας των εργασιών, τα μεγέθη των ποσοτήτων, τις δαπάνες του προϋπολογισμού δημοπράτησης του αρχικά ανατεθέντος έργου, του προϋπολογισμού της αμέσως προηγούμενης σύμβασης και του προϋπολογισμού της προς κατάρτιση νέας σύμβασης. Περιλαμβάνει ακόμη και το κονδύλιο των απρόβλεπτων, καθώς και την προβλεπόμενη δαπάνη για αναθεώρηση, και Φ.Π.Α.. Οι δαπάνες για εγκεκριμένες αποζημιώσεις μη υποκείμενες σε Φ.Π.Α. περιλαμβάνονται σε διακριτή ενότητα του Α.Π.Ε. για την καταγραφή της οικονομικής εικόνας του έργου. Για τις εργασίες των άρθρων 154 και 155 Ν. 4412/2016 δεν απαιτείται εκ των προτέρων η σύνταξη Α.Π.Ε. για την εκτέλεση ή την πληρωμή τους.

3. Επουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης μπορούν να γίνουν ως εξής:

α) Μπορεί να συμφωνηθεί τροποποίηση της σύμβασης συνολικού ύψους που δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του άρθρου 5 Ν. 4412/2016 και μέχρι του ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας της αρχικής σύμβασης, χωρίς να ελέγχονται οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 132 Ν. 4412/2016, περί τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, καθώς και των περ. β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος. Η τροποποίηση γίνεται με την διαδικασία της περ. ε' της παρ. 1 και της παρ. 2 του παρόντος. Η τροποποίηση αυτή δεν μπορεί να μεταβάλει τη συνολική φύση της σύμβασης. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η αξία τους υπολογίζεται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων.

β) Με το κονδύλιο των απρόβλεπτων δαπανών που περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση μπορούν να καλύπτονται ιδίως, δαπάνες που προκύπτουν από εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά από την ανάθεση του έργου, καθώς και από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της προμέτρησης της μελέτης ή από απαιτήσεις της κατασκευής, οι οποίες καθίστανται απαραίτητες για την αρτιότητα και λειτουργικότητα του έργου, παρά την πλήρη εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών κατά την κατάρτιση των μελετών του έργου και υπό την προϋπόθεση να μην τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» του έργου, δηλαδή ή όλη κατασκευή, καθώς και τα βασικά διακριτά στοιχεία της, όπως προβλέπονται από την αρχική σύμβαση. Για τη διάθεση του κονδυλίου των απρόβλεπτων δαπανών συντάσσεται Α.Π.Ε. που δεν μπορεί να συμπεριλάβει συμπληρωματικές εργασίες της περ. β' της παρ. 1. Τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών ανέρχονται σε ποσοστό εννέα τοις εκατό (9%) επί της αξίας της αρχικής σύμβασης, χωρίς τον συνυπολογισμό των κονδυλίων αναθεώρησης και Φ.Π.Α., για έργα συνολικού προϋπολογισμού ίσου ή μεγαλύτερου του ορίου εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ17α/08/78/ΦΝ 357/3.11.1995 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (Β' 941) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για έργα προϋπολογισμού μικρότερου του ως άνω ορίου, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ17α/07/45/ΦΝ 380/27.5.1996 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (Β' 409). Τα προαναφερόμενα ποσοστά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών επανυπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση, ώστε να διατηρείται σταθερή η ποσοστιαία αναλογία, σύμφωνα με το άρθρο 135, περί υπογραφής σύμβασης.

γ) Οι συμβατικές ποσότητες εργασιών μίας σύμβασης εκτέλεσης δημόσιου έργου επιτρέπεται να μειωθούν και η δαπάνη που εξοικονομείται («επί έλασσον δαπάνη») να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση άλλων εργασιών της ίδιας εργολαβίας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

γα) Αναφέρεται ρητά η δυνατότητα αυτή στη διακήρυξη, τη σύμβαση και τα συμβατικά τεύχη.

γβ) Δεν τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» της προκήρυξης, ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη, ούτε καταργείται ομάδα εργασιών της αρχικής σύμβασης.

γγ) Δεν θίγεται η πληρότητα, ποιότητα και λειτουργικότητα του έργου.

γδ) Δεν χρησιμοποιείται για την πληρωμή νέων εργασιών που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση.

γε) Δεν υπερβαίνει η δαπάνη αυτή, κατά τον τελικό εγκεκριμένο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών του έργου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συμβατικής δαπάνης ομάδας εργασιών του έργου ούτε, αθροιστικά, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της δαπάνης της αρχικής αξίας σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεώρηση τιμών και απρόβλεπτες δαπάνες. Στην αθροιστική αυτή ανακεφαλαίωση λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεταφορές δαπάνης από μία ομάδα εργασιών σε άλλη.

Τα ποσά που εξοικονομούνται, εφόσον υπερβαίνουν τα ανωτέρω όρια (20% ή και 10%), μειώνουν ισόποσα τη δαπάνη της αξίας σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεωρήσεις και απρόβλεπτες δαπάνες. Για τη χρήση των «επί έλασσον δαπανών» απαιτείται σε κάθε περίπτωση η σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του φορέα υλοποίησης.

Ο προϋπολογισμός των έργων στα οποία εφαρμόζεται η παρούσα, αναλύεται σε ομάδες εργασιών, οι οποίες συντίθενται από εργασίες που υπάγονται σε ενιαία υποσύνολα του τεχνικού αντικειμένου των έργων, έχουν παρόμοιο τρόπο κατασκευής και επιδέχονται το ίδιο ποσοστό έκπτωσης στις τιμές μονάδας τους. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία μετά την έκδοσή της θα έχει εφαρμογή σε όλα τα ως άνω έργα, προσδιορίζονται οι ομάδες εργασιών ανά κατηγορία έργων.

4. Όλα τα όρια ή ποσοστά του άρθρου αυτού αναφέρονται στα αρχικά ποσά και τιμές της σύμβασης μαζί με τα απρόβλεπτα και δεν περιλαμβάνονται σε αυτά αναθεώρηση τιμών, μεταγενέστερη τροποποίησή τους ή οποιαδήποτε αποζημίωση.

5. Αν στον ανακεφαλαιωτικό πίνακα εργασιών περιλαμβάνονται και εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν τιμές μονάδας, ο ανακεφαλαιωτικός πίνακας συνοδεύεται από πρωτόκολλο που κανονίζει τις τιμές για τις εργασίες αυτές. Ο κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών γίνεται με υποχρεωτική εφαρμογή κατά σειρά των κατωτέρω περιπτώσεων ως εξής:

α) για εργασίες για τις οποίες υπάρχουν συμβατικές τιμές για παρόμοιες ή ανάλογες εργασίες, οι τιμές καθορίζονται ανάλογα προς αυτές,

β) για εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν παρόμοιες ή ανάλογες συμβατικές τιμές, αλλά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένα ή συμβατικά αναλυτικά τιμολόγια (αναλύσεις τιμών), οι τιμές καθορίζονται, σύμφωνα με τα τιμολόγια αυτά και

γ) για εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες περιπτώσεις, οι τιμές καθορίζονται με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους.

Η εξακρίβωση του κόστους γίνεται από επιτροπή, που συγκροτείται από τη διευθύνουσα υπηρεσία και αποτελείται από τρεις (3) τεχνικούς υπαλλήλους, που

έχουν την αντίστοιχη ικανότητα. Στα μέλη της επιτροπής περιλαμβάνεται και ο επιβλέπων το έργο τεχνικός υπάλληλος. Αν δεν επαρκεί το τεχνικό προσωπικό, η επιτροπή συγκροτείται από δύο (2) τεχνικούς υπαλλήλους, μη αποκλεισμένης της συμμετοχής στην επιτροπή του επιβλέποντα και του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η Προϊσταμένη Αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση, να διατάξει τη διενέργεια δοκιμαστικών εργασιών από τον οικονομικό φορέα και να συγκροτήσει άλλη επιτροπή από τεχνικούς υπαλλήλους για την παρακολούθηση της απόδοσης των απαραίτητων συντελεστών παραγωγής της νέας εργασίας. Στοιχεία που έχουν προκύψει για τον κανονισμό της τιμής της ίδιας εργασίας ή τμήματος αυτής του ίδιου φορέα κατασκευής του έργου ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ή από δοκιμαστικές εργασίες εξακρίβωσης του κόστους άλλων εργολαβιών, δεν αποτελούν τεκμήριο για τον κανονισμό τιμών. Η περ. γ' εφαρμόζεται μόνο για το μέρος της νέας τιμής που δεν μπορεί να κανονιστεί, σύμφωνα με τις περ. α' ή β'. Στην «ανάλυση της τιμής» διαχωρίζονται τα τμήματα που κανονίζονται, σύμφωνα με την περ. γ' από τα τμήματα που κανονίζονται, σύμφωνα με τις περ. α' ή β'.

Για εργασίες που είναι παρεμφερείς προς συμβατικές ή ήδη καθορισμένες νέες, οι τιμές κατά τα παραπάνω συντάσσονται μόνο για τα επιπλέον ή επί έλαττον στοιχεία κόστους.

Ο κανονισμός νέων τιμών γίνεται με τις βασικές τιμές ιδίως των ημερομισθίων, υλικών και μισθωμάτων μηχανημάτων, σύμφωνα με τα πρακτικά διαπίστωσης βασικών τιμών υλικών εργατικών και μισθωμάτων από την Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημόσιων Έργων (Ε.Δ.Τ.Δ.Ε.) του Γ' Τριμήνου 2012. Οι προκύπτουσες από πρόσφατα στοιχεία κόστους τιμές ανάγονται στον χρόνο εκκίνησης της αναθεώρησης με αντίστροφη εφαρμογή του σχετικού τύπου της αναθεώρησης.

Οι τιμές που κανονίζονται, σύμφωνα με την περ. β' υπόκεινται στη σχετική έκπτωση της δημοπρασίας, ρητή ή τεκμαρτή. Η ρητή ή τεκμαρτή έκπτωση εφαρμόζεται και στην περ. α', αν η έκπτωση δεν περιλαμβάνεται στην όμοια ή ανάλογη εργασία, καθώς και στο μέρος της τιμής της περ. γ' που κανονίζεται, σύμφωνα με τις περ. α' ή β'.

Οι τιμές ιδίως, των υλικών των μηχανικών εξοπλισμών, των συσκευών, που δεν περιλαμβάνονται στις βασικές τιμές, υπόκεινται στη σχετική έκπτωση της δημοπρασίας, αν αποδεδειγμένα τα είδη αυτά υπάρχουν ευρέως διαδεδομένα στο εμπόριο.

Στις συμβάσεις έργων του άρθρου 50, περί δημόσιων συμβάσεων έργων με αξιολόγηση μελέτης, ορίζεται υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης τεκμαρτή έκπτωση και για τον προσδιορισμό της λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ των άλλων, η φύση του έργου, οι ιδιαιτερότητες και δυσκολίες των εργασιών και κάθε άλλο στοιχείο που προσιδιάζει στο συγκεκριμένο έργο.

6. Η τιμή μονάδας νέας εργασίας που κανονίζεται, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 5 ή το μέρος της τιμής της περ. γ', που κανονίζεται, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 5, ανάγεται στο επίπεδο των τιμών της προσφοράς, πολλαπλασιαζόμενη με σταθερό

συντελεστή, που αφορά στη συμβατική ομάδα ομοειδών εργασιών στην οποία εντάσσεται η υπόψη νέα εργασία. Ο σταθερός συντελεστής «σ» προκύπτει από τον τύπο:

$\sigma = A : B$ όπου: A: Η δαπάνη της συμβατικής ομάδας ομοειδών εργασιών, που εντάσσεται η νέα εργασία, με τιμές του προϋπολογισμού υπηρεσίας του χρόνου δημοπράτησης του έργου ή άλλου ισχύοντος για την εργολαβία χρόνου εκκίνησης της αναθεώρησης και

B: Η δαπάνη της συμβατικής ομάδας ομοειδών εργασιών, στην οποία εντάσσεται η νέα εργασία, με τιμές των ισχυουσών εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών του χρόνου δημοπράτησης του έργου ή άλλου ισχύοντος για την εργολαβία χρόνου εκκίνησης της αναθεώρησης.

Η τιμή μονάδας νέας εργασίας που από τη φύση της δεν εντάσσεται σε κάποια από τις συμβατικές ομάδες ομοειδών εργασιών καθορίζεται πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή που υπολογίζεται με τον ίδιο παραπάνω τύπο $\sigma = A/B$ όπου οι δαπάνες A και B αφορούν στις εργασίες του προϋπολογισμού υπηρεσίας που θεωρούνται ότι αποτελούν μια ομάδα εργασιών. Για τον υπολογισμό των δαπανών, με βάση τις οποίες προσδιορίζονται τα ανωτέρω πηλίκα λαμβάνονται υπόψη μόνο οι εργασίες εκείνες του προϋπολογισμού υπηρεσίας, οι οποίες είτε υπάρχουν αυτούσιες στις εκάστοτε ισχύουσες εγκεκριμένες αναλύσεις τιμών ή εγκεκριμένα τιμολόγια δημοπράτησης έργων είτε υπάρχουν ως αυτούσια τμήματα εργασιών των αναλύσεων ή τιμολογίων αυτών. Στις περιπτώσεις, που ο προϋπολογισμός υπηρεσίας περιλαμβάνει «κατ' αποκοπήν τιμές» ή οι τιμές του τιμολογίου είναι αναλυτικές ή περιληπτικές για ολοκληρωμένα τμήματα σύνθετων εργασιών ή είναι κατ' αποκοπήν τιμές για ευρύτερα τμήματα του έργου ή για όλο το έργο, με τα έγγραφα της σύμβασης εγκρίνεται υποχρεωτικά και ανάλυση της τιμής των εργασιών αυτών ή βασικών επί μέρους συνιστωσών εργασιών που επηρεάζουν άμεσα την «κατ' αποκοπήν τιμή» και που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω ισχύουσες εγκεκριμένες αναλύσεις τιμών.

Ο ανωτέρω τρόπος καθορισμού τιμών των νέων εργασιών δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 50 Ν. 4412/2016. Με τη διακήρυξη ορίζεται για τις περιπτώσεις αυτές σταθερός συντελεστής, που καθορίζεται με βάση τις γενικές αρχές τιμολόγησης των εργασιών στους προϋπολογισμούς υπηρεσίας από τους φορείς κατασκευής των έργων και πάντως σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 0,90.

Οι νέες τιμές μονάδας εργασιών που καθορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου προσαυξάνονται με το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του οικονομικό φορέα που ισχύει για τη σύμβαση, αν αυτό για την περ. α' της παρ. 6 δεν περιέχεται στην παρόμοια ή ανάλογη τιμή.

7. Οι Α.Π.Ε. και τα Πρωτόκολλα Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών που τους συνοδεύουν συντάσσονται από τη διευθύνουσα υπηρεσία και υπογράφονται από τον οικονομικό φορέα ανεπιφύλακτα ή με επιφύλαξη. Αν ο οικονομικός φορέας

αρνηθεί την υπογραφή, του κοινοποιείται ο ανακεφαλαιωτικός πίνακας και τα πρωτόκολλα, σύμφωνα με το άρθρο 143 Ν. 4412/2016, περί κοινοποίησης στον οικονομικό φορέα εκπροσώπησης. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας υπέγραψε τα σχετικά έγγραφα με επιφύλαξη, δικαιούται να υποβάλει ένσταση. Ο Α.Π.Ε. και τα πρωτόκολλα νέων τιμών εγκρίνονται με ή χωρίς διορθώσεις από την Προϊσταμένη Αρχή, στην οποία διαβιβάζονται μαζί με την ένσταση του οικονομικού φορέα, την αιτιολογική έκθεση για την ανάγκη των τροποποιήσεων, τον τρόπο κανονισμού των τιμών και κάθε σχετική πληροφορία. Αν έχει υποβληθεί ένσταση, διατυπώνεται και η γνώμη της διευθύνουσας υπηρεσίας στο περιεχόμενο της ένστασης αυτής. Σε περίπτωση άσκησης ένστασης η Προϊσταμένη Αρχή οφείλει να αναμείνει την απόφαση επ' αυτής πριν από την έγκριση του Α.Π.Ε.. Μετά από την έγκριση του Α.Π.Ε., ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες χωρίς αυτό να θίγει τα δικαιώματά του για επίλυση της διαφοράς.

Άρθρο 12ο: Αναθεώρηση τιμών

1. Για την τυχόν χορήγηση αναθεώρησης, θα ακολουθηθεί το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Άρθρο 13ο: Λογαριασμοί – Επιμετρήσεις – Καταμέτρηση αφανών εργασιών

1. Ο οικονομικός φορέας, με δική του ευθύνη, συντάσσει και υπογράφει τα στοιχεία που καθορίζει το άρθρο 152 του ν.4412/2016 και τα υποβάλλει στην Υπηρεσία, σε όσα αντίτυπα είναι απαραίτητο, σε κανονικά χρονικά διαστήματα τριάντα (30) ημερών και μάλιστα στο τέλος κάθε μήνα.

2. Για τον τρόπο σύνταξης των επιμετρήσεων του έργου ισχύουν όσα ορίζονται στο άρθρο 151 του ν.4412/2016 με τις προθεσμίες που καθορίζονται και τις συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρησή τους. Για τον τρόπο με τον οποίο θα γίνονται οι επιμετρήσεις των διαφόρων ειδών των εργασιών ισχύουν όσα ορίζουν τα σχετικά άρθρα του Α.Τ.Ο.Ε. και το Αναλυτικό Τιμολόγιο της εργολαβίας.

3. Για κάθε είδους εργασίες, για τις οποίες δεν ορίζεται ο τρόπος επιμέτρησης, επιμετρούνται και πληρώνονται οι μονάδες που πραγματικά εκτελέστηκαν χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν αντίθετες συνήθειες.

4. Ειδικά όταν πρόκειται για κουφώματα και κιγκλιδώματα που βάζονται στο σύνολό τους ως χρωματισμένη επιφάνεια για την επιμέτρηση και πληρωμή της υπολογίζεται το γινόμενο της απλής συμβατικής επιφάνειας που καταλαμβάνει το κούφωμα (εξωτερικές διαστάσεις κάσας) ή η σιδερένια πόρτα ή το κιγκλιδώμα, επί ένα συμβατικό συντελεστή που ορίζεται στο άρθρο 7085 των συμβατικών όρων του Α.Τ.Ο.Ε.

5. Στην περίπτωση αφανών εργασιών εάν δεν ειδοποιηθεί έγκαιρα ο επιβλέπων μηχανικός για την από κοινού καταμέτρηση των αφανών εργασιών, ο Οικονομικός φορέας χάνει κάθε αξίωση να του καταβληθεί η αξία των εργασιών. Η τυχόν καθυστέρηση από μη έγκαιρη ειδοποίηση καταλογίζεται εις βάρος του Οικονομικού φορέα. Για τις αφανείς εργασίες θα καταρτίζονται και πρωτόκολλα αφανών εργασιών που θα βεβαιώνουν ότι εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές, την τεχνική περιγραφή και την μελέτη της Υπηρεσίας, αλλιώς θα θεωρούνται άκυρα, ότι δηλαδή δεν εκτελέστηκαν οι εργασίες και συνεπώς δεν θα μπορούν να πιστοποιηθούν.

Άρθρο 14ο: Εργασίες που εκτελούνται από την Υπηρεσία ή από άλλους οικονομικούς φορείς

1. Ο οικονομικός φορέας έχει την υποχρέωση όχι μόνο να μην εμποδίζει την εκτέλεση εργασιών από άλλους εργολάβους που χρησιμοποιεί ο κύριος του έργου σε εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβασή του, αλλά και να τη διευκολύνει με τα μέσα που χρησιμοποιεί ο ίδιος, όπως σκαλωσιές κτλ. Επίσης να κανονίζει έτσι τη σειρά των εργασιών που εκτελεί ώστε να μη δημιουργεί κανένα εμπόδιο στις εργασίες που εκτελεί ο κύριος του έργου ή άλλοι εργολάβοι όπως ορίζεται και στο άρθρο 138, παρ. 13 του ν.4412/2016.

2. Σε περίπτωση, που το έργο εκτελείται από περισσότερες εργολαβίες, κάθε οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να τηρεί τα μέτρα ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 13 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων κατά την εκτέλεση των εργασιών της εργολαβίας του και σ' όλη την έκταση του έργου που εκτελούνται αυτές. Όσες εργολαβίες έχουν εκτεταμένο φάσμα εργασιών που καλύπτει όλη την έκταση του έργου θεωρούνται κατά κύριο λόγο συνυπεύθυνες για την τήρηση των γενικών μέτρων ασφαλείας του εργοταξίου (περίφραξη, φύλαξη κτλ.) σύμφωνα με το άρθρο 13 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.

3. Για τυχόν συναρμολόγηση μηχανημάτων ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να περιοριστεί μέσα στο χώρο, που θα του ορίσει η επίβλεψη και να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα για να μην εμποδίζεται η κυκλοφορία του προσωπικού των εργολαβιών και του ΔΠΘ στην περιοχή του έργου.

Άρθρο 15ο: Προστατευτικές κατασκευές

1. Ο οικονομικός φορέας έχει την υποχρέωση, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, να κατασκευάσει τις προστατευτικές κατασκευές και τα περιφράγματα του εργοταξίου που επιβάλλουν οι διατάξεις ασφαλείας (άρθρο 13 της Γ.Σ.Υ.) να τα συντηρεί και, όταν πρέπει, να τα κατεδαφίσει και να τα απομακρύνει. Ιδιαίτερα τονίζεται η υποχρέωσή του να συντάξει Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) (αρ.138, παρ.7, ν.4412/2016) και Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) (άρθρο 172, ν.4412/2016).

2. Η αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου στο εργοτάξιο επιτυγχάνεται με την οργάνωση του Οικονομικού φορέα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τα ισχύοντα πρότυπα. Συγκεκριμένα από τον Οικονομικό φορέα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο οι Κανονιστικές Απαιτήσεις όσο και το Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ) όπως αυτές ορίζονται αναλυτικά σύμφωνα με το Π.Δ16/14-01-03, Β΄ Τεύχος. Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Οικονομικό φορέα και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

Άρθρο 16ο: Γενικές υποχρεώσεις - στελέχωση εργοληπτικής επιχείρησης

1. Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και από προσωπικό ειδικευμένο με τα ανάλογα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, αποδεκτό από την Υπηρεσία όπως ορίζεται στο άρθρο 139 του ν.4412/2016.

2. Ο αντιπρόσωπος του οικονομικό φορέα στο έργο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 139 του ν.4412/2016, πρέπει να είναι μηχανικός που έχει τις σχετικές προϋποθέσεις για τη διοίκηση του έργου ανάλογα με το είδος και το μέγεθος των εργασιών.

3. Ο οικονομικός φορέας του έργου είναι υποχρεωμένος να διαθέσει επιτόπου για την κατασκευή του έργου ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των επιμέρους εργασιών τους απαραίτητους τεχνικούς όπως διπλωματούχους Μηχανικούς ΠΕ, πτυχιούχους Μηχανικούς ΤΕ, Εργοδηγούς κτλ. αντίστοιχων ειδικοτήτων σύμφωνα και με τα κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα κάθε κλάδου.

4. Με την υπογραφή της σύμβασης **ο οικονομικός φορέας πρέπει να καταθέσει δήλωση ανάθεσης της επίβλεψης – παρακολούθησης επί τόπου όλων των εργασιών κατασκευής του έργου** σε αρμόδιους συνεργάτες του Μηχανικούς (ή και στον ίδιο) που έχουν τα νόμιμα προσόντα και οι οποίοι θα πρέπει να καταθέσουν **δήλωση ανάληψης της επίβλεψης – παρακολούθησης του έργου**. Επίσης, κατ' εφαρμογή του αρ. 139, Ν. 4412/2016, απαιτείται η υποβολή **βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού φορέα**, στην οποία θα αναγράφεται ο χρόνος ασφάλισης του προσωπικού που αποτελεί την ελάχιστη στελέχωση.

5. Όλοι οι παραπάνω πρέπει να είναι της έγκρισης της Υπηρεσίας η οποία διατηρεί το δικαίωμα να διατάξει την απομάκρυνση οποιουδήποτε απασχολούμενου σ' αυτό, στην περίπτωση που τον θεωρήσει ακατάλληλο για οποιονδήποτε λόγο.

6. Ο οικονομικός φορέας έχει την υποχρέωση να εγκαταστήσει με δικά του έξοδα στο εργοτάξιο όλα όσα προβλέπει το άρθρο 24 του Π.Δ. 447/75 (Φ.Ε.Κ. 142/Α/17-7-1975) για τους όρους υγιεινής.

7. Πριν αρχίσουν οι εργασίες ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να φροντίσει (με δικά του έξοδα και ενέργειες) να εκδοθούν όλες οι άδειες που επιβάλλει ο νόμος

και σύμφωνα με τις υποδείξεις της επίβλεψης και είναι ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων που ισχύουν για την εκτέλεση των εργασιών. Επίσης ο οικονομικός φορέας πρέπει να φροντίσει ώστε να τηρούνται στο εργοτάξιο όλα τα στοιχεία που χρειάζονται σύμφωνα με το νόμο για την εφαρμογή, σε όλη τη διάρκεια των εργασιών, των μέτρων ασφαλείας που επιβάλλονται (άρθρο 13 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων). Για κάθε ατύχημα που θα οφείλεται στη μη λήψη των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας, ο οικονομικός φορέας ευθύνεται αποκλειστικά εξ' ολοκλήρου ποινικά και αστικά (αρ.138, παρ.7, ν.4412/2016).

8. Ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος να εκτελεί τις εργασίες που του υποδεικνύονται το αργότερο μέσα σε δύο ημέρες από την οριστική προφορική ή γραπτή εντολή της επίβλεψης.

9. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται πριν την έναρξη των εργασιών να προβεί σε έκδοση τυχόν απαιτούμενης πράξης ΕΕΔΜΚ (άδειας εργασιών μικρής κλίμακας).

Κατά την απογραφή του έργου στο ΙΚΑ, υποχρεούται να συμπεριλάβει και ενσωματώσει σ' αυτό την εκδοθείσα πράξη ΕΕΔΜΚ και να συμπληρώσει με δικό του προσωπικό τη δήλωση ανάληψης ευθύνης, καθώς και τις απαιτούμενες μελέτες κατασκευής κριωμάτων.

Άρθρο 17ο: Δοκιμές εγκαταστάσεων – Επισκευή

1. Ο οικονομικός φορέας είναι υποχρεωμένος, αμέσως μόλις αποπερατωθούν όλες οι εγκαταστάσεις του έργου να κάνει τις απαραίτητες δοκιμές με δικά του μέσα, όργανα και έξοδα. Οι δοκιμές αυτές επαναλαμβάνονται έως ότου τα αποτελέσματά τους είναι απόλυτα ικανοποιητικά σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις του οικονομικό φορέα. Τότε συντάσσεται πρωτόκολλο δοκιμών που το υπογράφουν ο Μηχανικός που έχει την επίβλεψη και ο οικονομικός φορέας. Το πρωτόκολλο αυτό σημειώνεται στο πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής. Οι δοκιμές θα γίνουν σύμφωνα με τους κανονισμούς που ισχύουν.

2. Ο οικονομικός φορέας έχει την υποχρέωση αμέσως μετά την αποπεράτωση των εγκαταστάσεων και πριν από την παραλαβή να συντάξει χωρίς πρόσθετη αμοιβή και να υποβάλλει στην Υπηρεσία που επιβλέπει το έργο σε δύο αντίγραφα ολοκληρωμένες και λεπτομερειακές οδηγίες για τον χειρισμό τη λειτουργία και τη επισκευή των εγκαταστάσεων που κατασκεύασε. Μια σειρά από τις οδηγίες αυτές τοποθετείται στο φάκελο της Υπηρεσίας Επίβλεψης και η άλλη στο αρχείο του κυρίου του έργου.

3. Ο οικονομικός φορέας έχει επίσης την υποχρέωση, πριν από την παράδοση των εγκαταστάσεων, να διδάξει στο προσωπικό του κυρίου του έργου τη χρήση και το χειρισμό των εγκαταστάσεων.

4. Όσο διαρκεί η εγγύηση για την καλή εκτέλεση ο εργολάβος έχει την υποχρέωση, χωρίς πρόσθετη αποζημίωση, να επιθεωρεί σε κανονικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις και να τις διατηρεί σε άριστη κατάσταση.

5. Αν ο οικονομικός φορέας δεν διορθώσει κάποια βλάβη ή ζημία για την οποία είναι υπεύθυνος μέσα στην προθεσμία που του δόθηκε, ο κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να κάνει ο ίδιος τη διόρθωση σε βάρος και για λογαριασμό του οικονομικό φορέα.

Γ. ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Άρθρο 18ο: Ειδικοί όροι και συνθήκες του έργου

1. Ειδικοί τεχνικοί όροι (προδιαγραφές), εκτός από τους αναφερόμενους στα άρθρα 2 και 8 της Ε.Σ.Υ. ή στη Διακήρυξη, εφόσον απαιτούνται από την ιδιαίτερη φύση των εργασιών του έργου και έχουν συνταχθεί, περιλαμβάνονται σε ιδιαίτερο τεύχος (Ειδική Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων, Τεχνικές Προδιαγραφές και Όροι, Τεχνική Περιγραφή - Προδιαγραφές κλπ.), που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής της Ε.Σ.Υ.

Ο Συντάξας

Ο Αν. Προϊστάμενος του
Τμ. Μελετών

Ο Αν. Προϊστάμενος
της ΔΤΕ του ΔΠΘ

Λάζαρος Σιμιτσής
Πολιτικός Μηχανικός ΠΕ

Τριαντάφυλλος Γλένης
Πολιτικός Μηχανικός ΠΕ

Τριαντάφυλλος Γλένης
Πολιτικός Μηχανικός ΠΕ